

Konspekt lekcji języka polskiego w klasie II liceum ogólnokształcącego z wykorzystaniem tablicy multimedialnej.

TEMAT: *Nad Niemnem*, czyli raj jeszcze nie utracony...

1. Raj – dlaczego?

a/ Piękny krajobrazowo, z charakterystycznymi, swojskimi, dobrze rozpoznawalnymi okazami flory, skąpany w słońcu – tereny nadniemeńskie jawią się jak mityczna kraina.

Zaprezentowanie na tablicy multimedialnej fragmentów filmu „Nad Niemnem” w reżyserii Zbigniewa Kuźmińskiego, ukazujących piękno krajobrazu nadniemeńskiego.

b/ Punktem centralnym jest polski dwór w Korczynie, otoczony rozległym dziedzińcem, wśród jaworów, bzów, akacji, zaprzyjaźniony z leżącymi w niedalekiej odległości innymi dworami, dworkami i zaściankiem (w Osowcach, Olszynie, Bohatyrowiczach); tradycyjne wnętrza (salon, jadalnia, pokój kobiet, gabinet gospodarza) i tradycyjne sprzęty dają poczucie bezpieczeństwa.

Tablica multimedialna: ikonografia przedstawiająca tradycyjne dworki szlacheckie z lat 80-tych XIX wieku; fragmenty filmu przedstawiające wnętrza dworku w Korczynie i jego otoczenie.

c/ Urodzajna ziemia, uprawiana w pocie czoła, przynosi obfite plony.

Tablica multimedialna: fragmenty filmu ukazujące pracę mieszkańców zaścianka Bohatyrowiczów.

d/ Znaki historii – odległej (grób Jana i Cecylii) i najnowszej (mogiła powstańców 1863 r.), dające poczucie zakorzenienia i łączności z większą ojczyzną – Polską w granicach sprzed 1772 roku.

Tablica multimedialna: sceny odwiedzin mogiły powstańczej przez Anzelma i Jana, i grobu Cecylii i Jana przez Justynę, Jana i Anzelma.

e/ Ziemia uświęcona religijnością przodków.

f/ Pielęgnowane i żywe tradycje lokalne w zakresie obyczajów, strojów, pieśni.

Tablica multimedialna: sceny z filmu przedstawiające wesele Elżusi Bohatyrowiczówny.

g/ Język obfitujący w regionalizmy, które konserwują formy archaiczne, jest rozpoznawalnym znakiem prywatnej, najbliższej ojczyzny.

2. Raj zagrożony. Dlaczego?

a/ Polityka represyjna Rosji wobec Polaków po upadku powstania styczniowego (konfiskata mienia, kontrybucje, zakaz nabywania ziemi przez Polaków: ziemia nie utrzymana przez Polaka mogła przechodzić tylko w ręce Rosjan; zsyłki na Syberię); Korczyn, obłożony kontrybucją, z ciężącym na nim niewypłaconym posagiem siostry zamężnej za Darzeckim, z trudem utrzymywany jest przez Benedykta.)

b/ Regres ideowy części szlachty – jako skutek klęski powstania i popowstaniowych represji (zmoskwiczenie się brata Dominika, kosmopolityzm Zygmunta, wrogi stosunek do chłopów Benedykta, egoizm Darzeckiego).

3. Przestrzeganie moralnego ładu – warunkiem uratowania raju.

a/ Nie dać się wynarodowić, czyli strzec języka, kultywować rodzinne i narodowe tradycje, przejmować pamięć wydarzeń historycznych od starszych.

b/ Zacieśniać nici przyjaźni i współpracy z ludem.

c/ Głównym gwarantem utrzymania ziemi i zapewnienia zasobności dworom i zagrodom jest praca – źródło zdrowia fizycznego i moralnego, poczucia godności, źródło bogactwa i szczęścia rodzin i narodu.